Biografies

Per PepMaria el dj., 12/04/2018 - 09:00

Una colla de pares i mares amics meus viuen amb preocupació el creixement dels seus fills i filles, i no saben massa com acompanyar-los en aquest camí cap a l'adultesa. Els veuen, per una banda, desorientats en relació amb els criteris per a prendre decisions vitals (els valors), i per l'altra enfrontats amb moltes més opcions en relació amb aquestes decisions vitals: models de parella/família, estudis a realitzar, ciutat de treball o residència, etc. De fet, comparen les circumstàncies de la seva (la meva) generació amb les de la generació dels seus fills i filles.Per formular aquesta comparació, serveix la distinció que fan els sociòlegs entre biografies induïdes i biografies electives. La meva generació (ara en tinc 52) va créixer sobretot segons el model de biografies induïdes, i la dels fills dels meus amics està creixent segons el de les biografies electives.
Biografies induïdes. En societats més aviat tradicionals, les opcions entre les quals una persona pot triat al llarg de la seva vida són limitades: perquè el sistema de valors imperant – i compartit per la majoria- exclou certes opcions (per "immorals" o "pecaminoses"); perquè no hi ha possibilitat de viatjar a llocs llunyans, de manera que els referents en base als quals triem hi són limitats; i perquè hi impera una idea d'autoritat segons la qual la gent gran tenen una saviesa que ens pot induir a prendre decisions en una certa direcció.
Biografies electives. En les societat més aviat modernes, les opcions entre les quals podem triar són més: perquè hi conviuen sistemes de valors diversos sense preponderància de cap (relativisme moral); perquè viatgem més i tenim més possibilitat de conèixer formes de vida i referents en base als quals triar; i perquè la idea d'autoritat és menystinguda, i substituïda per la de llibertat – la d'elecció.
Però els mateixos sociòlegs adverteixen dels problemes de les biografies electives: de fet, en les societats modernes les persones, més que tenir la *possibilitat* d'optar, tenen *l'obligació* d'optar. I les opcions que prenen tenen conseqüències incontrolables degut a una quantitat important de factors fora del seu abast. Les biografies electives són també *biografies de risc* (U. Beck). Per exemple, pots optar per treballar en una o una altra empresa, en un o un altre país... mentre gestiones un determinat projecte de parella. Però no és fàcil aclarir si unes opcions seran millors professionalment i/o humanament que unes altres. Per això de vegades les biografies de risc porten a fracassos humans i/o professionals, esdevenint així *biografies de crisi*.
Com orientar-nos i orientar els nostres infants i joves en les societats modernes perquè les seves no siguin biografies de crisi?
Una manera és limitar llur experiència humana: fer-los tornar a grups humans petits i tradicionals on es redueixin les opcions, on l'autoritat torni a pesar, on uns certs valors siguin mantinguts com a inqüestionables, on els referents siguin també limitats.
L'alternativa no limita les experiències, sinó que les va obrint progressivament al món, i acompanya llur elaboració perquè construeixin una biografia de qualitat. En primer lloc, es tracta d'anar graduant l'obertura a experiències vitals diverses: entre tancar l'infant a casa tota la vida i enviar-lo de petit lluny de la família per tot un any, hi ha una obertura gradual. En segon lloc, els adults hem d'acompanyar l'infant i jove en el desenvolupament d'hàbits de vida interior (meditació, memòria agraïda i crítica, diàleg profund amb altres, valoració del mestratge espiritual...) que li permetin elaborar les seves experiències. Aquesta elaboració anirà orientant les eleccions (què elegeixo experimentar i què elegeixo no experimentar) que realment construeixen una biografia de qualitat.
Una biografia de qualitat és autònoma, joiosa i solidària.
Autònoma: la persona no està subjecta a cap dependència psicològica (addiccions químiques o socials) i és capaç de reconèixer al seu interior uns valors fonamentals i portar-los a la pràctica de la vida diària fins i tot en contextos difícils.
Joiosa: la persona sent el goig de viure el present tot assumint les seves pròpies limitacions; és agraïda amb el passat, sense caure presonera de frustracions; i enfoca el futur amb esperança, sense perseguir somnis de grandesa.
Solidària: la persona no fa d'ella mateixa el centre del seu món, sinó que descobreix i gaudeix compartint fraternalment el temps i els recursos amb els altres, sobretot amb els qui més sofreixen.
A fi que pares i mares orientin filles i fills cap a biografies de qualitat, cal que els propis adults visquin biografies de qualitat. I que proposin de manera convençuda i creativa als fills i filles els hàbits de vida interior que a ells els van servir per fer-se adults autònoms, joiosos i solidaris.
.....
· Autonomia: "El bé que ni la mare ni el pare ni qualsevol altre parent pot fer a un home, l'hi proporciona una ment ben dirigida, tot ennoblint-la." *Dhammapada* 43.
· Joia. "Si estàs deprimit, és que vius en el passat; si estàs ansiós, és que vius en el futur; si estàs en pau, és que vius en el present." Lao Tsé.
· Solidaritat. "Feliços els compassius perquè seran compadits" Evangeli de Mateu 5,7
.....
· Com ha estat la meva biografia d'infantesa o joventut: més aviat induïda o més aviat electiva?
· Quines ideologies m'empenyen a limitar la meva experiència? Quines ideologies m'empenyen a l'experiència sense elaboració?
· Quines experiències m'han ajudat a construir una biografia de qualitat, i quines no? Quins hàbits de vida interior m'han ajudat a descobrir-ne les diferències?